

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«18» квітня 2024 року

№ 60/60-рп/к

справа № 390/60/60-рп/к.24

м. Київ

*Про початок розгляду справи
за ознаками порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Третього відділу досліджень і розслідувань від 16.04.2024 № 60-03/103-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

(1) Північним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), з метою виконання завдань покладених Законом України «Про Антимонопольний комітет України», здійснювався державний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування Київської, Житомирської, Черкаської та Чернігівської областей вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час встановлення режиму роботи закладів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг.

(2) Відділенням було направлено, зокрема, до Коростенської міської ради лист про надання інформації від 29.05.2023 № 60-02/2416/19.

(3) Виконавчий комітет Коростенської міської ради (далі – Виконком) листом від 16.06.2023 № 02-16/01/803 (вх. Відділення від 23.06.2023 № 60-01/2141) надав відповідь на лист про надання інформації від 29.05.2023 № 60-02/2416/19.

2. Відповідач

(4) Коростенська міська рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, місцезнаходження: **«Інформація, доступ до якої обмежено»**. Вид діяльності за КВЕД **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.

(5) Частиною третьою статті 140 Конституції України передбачено, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому

законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.

(6) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

(7) Згідно із статтею 10 Закону сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.

(8) Відповідно до частини першої статті 16 Закону органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.

(9) Отже, згідно із статтею 5 Закону Коростенська міська рада входить до системи місцевого самоврядування.

3. Нормативно-правове регулювання

(10) Відповідно до статті 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

(11) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

(12) Статтею 30 Закону визначено повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.

(13) Так, до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, такі повноваження:

- власні (самоврядні) - встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад (підпункт 9 пункту «а» статті 30 Закону);
- делеговані - встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності (підпункт 4 пункту «б» статті 30 Закону).

(14) Пунктом 13 Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833, передбачено, що:

- режим роботи торговельного об'єкта та закладу ресторанного господарства, що належать до комунальної власності, встановлюється органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства;
- для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи **встановлюється суб'єктом господарювання** за домовленістю з їх адміністрацією.

(15) Особливості продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів ресторанного господарства визначені: Правилами роздрібною торгівлі продовольчими товарами, затвердженими наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11.07.2003 № 185, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.2003 за № 628/7949, Правилами роздрібною торгівлі непродовольчими товарами, затвердженими наказом Міністерства економіки України від 19.04.2007 № 104, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.11.2007 за № 1257/14524, Правилами роботи дрібнороздрібною торговельною мережі, затверджених наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 № 369, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23.07.1996 за № 372/1397 (далі – Правила № 369), Правилами роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24.07.2002 № 219, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.08.2002 за № 680/6968 (далі – Правила № 219).

(16) Відповідно до пункту 19 Правил № 369 режим роботи об'єктів дрібнороздрібною торговельною мережі **встановлюється суб'єктом господарювання самостійно**, а у випадках, передбачених законодавством, за погодженням з органами місцевого самоврядування.

(17) Згідно з абзацом другим пункту 1.7 Правил № 219 режим роботи закладу ресторанного господарства **встановлюється суб'єктом господарювання самостійно**, крім закладів ресторанного господарства, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, режим роботи яких устанавлюється виконавчими органами сільських, селищних та міських рад. Для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи встановлюється суб'єктом господарювання за домовленістю з їх адміністрацією.

(18) Таким чином, встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств роздрібною торгівлі належить до компетенції виконавчих органів відповідних рад. Разом з тим, законодавством не надано повноваження виконавчим органам відповідних рад щодо встановлення режиму роботи підприємств, установ, організацій, які не належать до комунальної власності, без погодження такого режиму із власником, як і скасування такого.

(19) Наведена правова позиція підтверджена постановою Верховного Суду від 27.05.2021 у справі № 691/1305/16-а.

(20) Аналогічна позиція також розміщена на офіційному вебсайті Державної регуляторної служби України за посиланням <https://www.drs.gov.ua/press-room/vymogy-oms-shhodo-pogodzhennya-rezhymu-roboty-kafe-ta-magazyniv-bezpidstavni/>, згідно з якою:

- механізм надання такої адміністративної послуги як погодження режиму роботи є надуманим та не регламентованим законодавчо, а прийняття актів, які його запроваджують, не відповідає чинному законодавству України;
- підприємці мають право самостійно встановлювати режим роботи й не зобов'язані погоджувати його з жодними органами (крім окремих випадків, встановлених законом).

– важливим є той факт, що органи місцевого самоврядування встановлюють режим роботи «за погодженням з власниками», а не навпаки.

4. Обставини, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

(21) Положення про порядок провадження торговельної діяльності та надання послуг на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**, затверджене рішенням Коростенської міської ради від 29.12.2011 № 488 (далі – Положення), є нормативно-правовим актом, яким визначаються основні вимоги до здійснення торговельної діяльності і надання послуг населенню та до об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг, **незалежно від організаційно-правової форми і форм власності**.

(22) Відповідно до пункту 1.3 Положення дія цього положення **поширюється на суб'єктів господарювання**, які здійснюють діяльність у сферах торгівлі, ресторанного господарства та послуг, **незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності**.

(23) Згідно з пунктом 1.4 Положення це положення є **обов'язковим до виконання** суб'єктами господарювання, їх філіями, відділеннями та іншими відокремленими підрозділами, які здійснюють діяльність у сфері торгівлі та послуг на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.

(24) У розділі 2 Положення наведено визначення наступних термінів:

- *лист-погодження* – документ встановленого зразка, який погоджує режим роботи об'єктів побутового, торговельного та торгово-виробничого призначення;
- *звичайний режим роботи* – режим роботи в межах від 7:00 до 23:00 години;
- *інший режим роботи* – цілодобовий або режим роботи, що виходить за рамки звичайного.

(25) Пунктами 3.1 - 3.4 розділу 3 Положення визначено порядок провадження торговельної діяльності на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.

(26) Суб'єкти господарської діяльності **здійснюють торговельну діяльність при наявності у них** об'єкта торгівлі або об'єкта ресторанного господарства, **листа-погодження режиму роботи**, торгового патенту або свідоцтва про сплату єдиного податку, ліцензії на торгівлю окремими групами товарів (у випадках, визначених законодавством України).

(27) Об'єктами торгівлі є:

- магазини, павільйони та відділи роздрібною торгівлі по продажу продовольчих і непродовольчих товарів – стаціонарні пункти роздрібного продажу товарів, які знаходяться в окремих приміщеннях, будівлях або їх частинах і мають торговельний зал для покупців та мають спеціальні приміщення, оснащені торгово-технологічним устаткуванням (для зберігання та підготовки товару до продажу);
- палатки, кіоски та інші малі архітектурні форми, які займають окремі приміщення, але не мають вбудованого торговельного залу для покупців;
- автомагазини, розвозки та інші види пересувної дрібно-роздрібною мережі;
- торговельні відділи, що надаються в оренду суб'єктам підприємницької діяльності та знаходяться в межах спеціалізованих підприємств сфери торгівлі чи ресторанного господарства;
- автозаправні станції, заправні пункти, які здійснюють торгівлю нафтопродуктами та стиснутим газом;

- склади товарні, магазини-склади, оптові бази або інші приміщення, які використовуються для здійснення оптової торгівлі та мають торговельні та складські площі для зберігання і продажу товарів;
- аптеки, аптечні пункти, аптечні кіоски в тому числі ветеринарні;
- об'єкти виносної (виїзної) торгівлі – об'єкти дрібнороздрібною торговельною мережі загальною площею до 10 кв. м без організації окремого приміщення для перебування людей;
- виставки-ярмарки;
- інші об'єкти відповідно до ДСТУ 4303-2004 «Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять».

(28) Об'єктами ресторанного господарства є: ресторани, кафе, кав'ярні, бари, їдальні, буфети, кафетерії, літні майданчики та інші пункти ресторанного господарства, відповідно до ДСТУ 4281-2004 «Заклади ресторанного господарства. Класифікація».

Тимчасовий літній майданчик – пункт ресторанного господарства, який розташовується виключно біля стаціонарного закладу ресторанного господарства, магазину, в теплий період року, без відповідного облаштування робочих місць, та підлягає щоденному демонтажу.

Відкритий літній майданчик – стаціонарний пункт ресторанного господарства, який розташовується біля стаціонарного закладу ресторанного господарства, магазину, в межах орендованої земельної ділянки, в теплий період року. Робочі місця повинні бути обладнані холодильним, торгово-технологічним обладнанням, мати електроенергію, проточну воду, каналізацію.

(29) Всі об'єкти торгівлі та ресторанного господарства мають відповідати вимогам чинного законодавства та дотримуватись задекларованого режиму роботи.

(30) Пунктами 4.1 - 4.3 розділу 4 Положення визначено порядок провадження діяльності з надання послуг на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.

(31) Суб'єкти господарської діяльності здійснюють діяльність по наданню послуг при наявності об'єкта з надання послуг, **листа-погодження режиму роботи**, свідоцтва про сплату єдиного податку або торгового патенту і ліцензії на надання послуг (у випадках, визначених законодавством України).

(32) Надання послуг залежно від виду може здійснюватися на окремих земельних ділянках (автостоянки, ринки, заготівля вторинної сировини), в окремих будівлях або їх частинах, павільйонах, майстернях, салонах, перукарнях, сервісних центрах, приймальних пунктах та в інших, спеціально обладнаних відповідним устаткуванням місцях, згідно вимог чинного законодавства.

(33) Всі об'єкти сфери послуг повинні відповідати вимогам чинного законодавства та дотримуватись встановленого режиму роботи.

(34) Згідно з пунктом 7.2 розділу 7 Положення керівники об'єктів торгівлі, ресторанного господарства:

- зобов'язані забезпечити додержання допустимих рівнів шуму працюючого обладнання, вентиляційних систем, гучномовних установок, обмеження часу роботи музичних ансамблів в закладах ресторанного господарства;
- несуть персональну відповідальність за дотримання громадського порядку в закладах, за безпеку відвідувачів протягом усього робочого часу, за недопущення порушення тиші в нічний час.

(35) Пунктами 8.1 - 8.11 розділу 8 Положення визначено порядок погодження режиму роботи об'єктів побутового, торговельного та торгово-виробничого призначення на території *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.

(36) Для погодження режиму роботи суб'єкт господарювання надає адміністратору єдиного дозвільного офісу декларацію про режим роботи об'єкта (Додаток № 1 до Положення), у якій зазначає режим роботи та погоджує його особистим підписом і печаткою (в разі наявності).

(37) Декларація про режим роботи об'єкта подається суб'єктом господарювання після узгодження з контролюючими органами вимог та правил.

(38) Зразок заповнення декларації розміщується на офіційному вебсайті міської ради та в Коростенському єдиному дозвільному офісі.

(39) Декларацію може бути надіслано рекомендованим листом або електронною поштою. Датою надходження декларації вважається дата її реєстрації адміністратором єдиного дозвільного офісу.

(40) У декларації про режим роботи обов'язково вказується зобов'язання суб'єкта господарювання щодо дотримання вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря» у частині недопущення перевищення гранично допустимих рівнів шуму в ході діяльності господарського об'єкта.

(41) Адміністратор єдиного дозвільного офісу в день отримання реєструє декларацію про режим роботи та передає у відділ регулювання торгівлі та побутового обслуговування управління економіки для розгляду. Термін розгляду декларації не має перевищувати три дні.

(42) У разі подання декларації, заповненої не в повному обсязі або не відповідно до встановленої форми, адміністратор єдиного дозвільного офісу повідомляє про це суб'єкта господарювання із пропозицією щодо надання ним додаткової та/або уточненої інформації згідно із встановленою формою.

(43) Суб'єкт господарювання несе відповідальність згідно із законом за подання у декларації недостовірної інформації.

(44) З метою статистичного обліку об'єктів торгівлі та побуту відділ регулювання торгівлі та побутового обслуговування реєструє декларації у Журналі реєстрації декларацій про режим роботи, наносить відповідний номер реєстрації на декларацію про режим роботи об'єкта (додаток № 2 до Положення), готує лист-погодження режиму роботи об'єкта (додаток № 3 до Положення) за підписом начальника управління економіки та передає адміністратору.

(45) Зареєстрований та підписаний лист-погодження про режим роботи об'єкта видається адміністратором єдиного дозвільного офісу суб'єкту господарювання у порядку, визначеному чинним законодавством.

(46) Для погодження іншого режиму роботи [цілодобового або режиму роботи, що виходить за рамки звичайного режиму роботи в межах від 7:00 до 23:00 години] суб'єкт господарювання подає на ім'я міського голови вмотивовану заяву про необхідність такого режиму роботи об'єкта для мешканців міста.

(47) У випадку необхідності такого режиму для населення (вокзали, готелі, автозаправні станції, аптеки тощо), відділ регулювання торгівлі та побутового обслуговування

управління економіки готує проєкт рішення про погодження режиму роботи об'єкта та подає його на розгляд Виконкому.

(48) Прийняте рішення Виконкому про погодження іншого режиму роботи доводиться до відома суб'єкта господарювання загальним відділом встановленим порядком.

(49) **Лист-погодження режиму роботи об'єкта, рішення Виконкому про погодження режиму роботи** (далі – погодження)

- видається безкоштовно, окрім сезонної, виносної (виїзної) та короткотермінової торгівлі;
- дає право на здійснення діяльності лише у визначеному місці на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**. Якщо господарська діяльність суб'єкта здійснюється в кількох територіально відокремлених об'єктах, то лист-погодження видається на кожний об'єкт;
- **має знаходитись по місцю розташування об'єкта здійснення торгівлі (послуг)** в оригіналі;
- набирає чинності з дня їх підписання.

(50) Переоформлення погоджень про режим роботи об'єкта здійснюється:

- при реорганізації з правонаступництвом, зміні юридичної адреси суб'єкта господарювання;
- при зміні прізвища, ім'я, по-батькові, місця проживання фізичної особи;
- при зміні профілю об'єкта;
- при зміні суб'єкта господарювання у визначеному об'єкті господарювання (пункт 8.4.1 Положення).

(51) У разі виникнення хоча б однієї з підстав зазначених у пункті 8.4.1 Положення суб'єкти господарювання зобов'язані у місячний термін подати адміністратору єдиного дозвільного офісу зміни до декларації та оригінал попереднього погодження, який підлягає вилученню.

(52) У разі не внесення змін у зазначений термін, погодження вважається таким, що втратило чинність. Видача нового погодження здійснюється на загальних підставах.

(53) Для виставок-продажів, об'єктів виносної торгівлі, літніх майданчиків, нестационарного об'єкта сфери послуг строк дії листа-погодження становить не більше одного року та може продовжуватись згідно заяви суб'єкта господарювання.

(54) Призупинення дії погодження режиму роботи об'єкту та здійснення в ньому торгівлі, провадження виробничо-торговельної діяльності або надання послуг проводиться на підставі подання відділу регулювання торгівлі та побутового обслуговування населення управління економіки про порушення порядку ведення діяльності на строк не більше шести місяців, якщо інші міри впливу не дали належних результатів.

(55) У разі несвоєчасного усунення порушень, що призвели до призупинення дії погодження, погодження вважається таким, що втратило чинність.

(56) Поновлення дії погодження режиму роботи об'єкта проводиться у разі своєчасного усунення порушень, що призвели до призупинення дії погодження.

(57) Скасування дії погодження режиму роботи об'єкту можливе на підставі подання відділу регулювання торгівлі та побутового обслуговування населення управління економіки про:

- систематичні (повторно на протязі року) порушення вимог Положення та чинного законодавства суб'єктом господарювання;
- винесення постанови головного державного санітарного лікаря про закриття об'єкту торгівлі (послуг);
- подання органу Державного пожежного нагляду про систематичні порушення правил пожежної безпеки.

(58) Рішення про призупинення, скасування, поновлення дії погодження режиму роботи об'єкта приймає Виконком.

(59) Дублікат погодження режиму роботи об'єкта видається за заявою суб'єкта господарювання на ім'я міського голови (рішення Виконкому), або начальника управління економіки (лист-погодження).

(60) Відповідно до пункту 9.1 Положення контроль за дотриманням суб'єктами підприємницької діяльності вимог Положення здійснюють уповноважені посадові особи відповідних контролюючих служб, відомств та Виконкому.

(61) Крім того, рішенням Коростенської міської ради від 22.12.2022 № 1087 (із змінами) затверджено Перелік адміністративних послуг, що надаються через Центр надання адміністративних послуг виконавчого комітету Коростенської міської ради, до якого включено, зокрема:

- встановлення за погодженням з власником зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг (суб'єкти надання адміністративної послуги - Виконком, відділ регулювання торгівлі та побутового обслуговування управління економіки Виконкому);
- оформлення дублікату погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг (суб'єкти надання адміністративної послуги - відділ регулювання торгівлі та побутового обслуговування управління економіки Виконкому).

(62) Згідно з технологічною картою адміністративної послуги - встановлення за погодженням з власником зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг (далі – Картка) одним з етапів надання цієї послуги (як для встановлення звичайного, так і для встановлення іншого режиму роботи) є **перевірка** адміністратором, відділом організації надання адміністративних послуг правильності заповнення декларації та **повноти документів, необхідних для отримання погодження**, так:

- у випадку подачі повного пакету документів має бути здійснена реєстрація декларації суб'єкта звернення та видача опису прийнятих документів;
- у випадку подачі неповного пакету документів має бути надана консультація щодо переліку документів, необхідних для отримання погодження.

(63) Водночас, надані Виконкомом до Відділення копії Положення та рішення Коростенської міської ради від 22.12.2022 № 1087 разом із додатками до них не містять переліку документів, які має надати суб'єкт господарювання для отримання погодження режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.

(64) Отже, затверджене Коростенською міською радою Положення та Картка встановлюють неправомірні вимоги для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України.

(65) За інформацією Виконкому, протягом січня, липня та листопада 2022 року надійшло 6 заяв (декларацій) суб'єктів господарювання щодо погодження режиму роботи закладів торгівлі, ресторанного господарства та послуг, на які було видано 6 листів-погоджень режиму роботи таких закладів. Тобто, відмов у погодженні режиму роботи закладів торгівлі, ресторанного господарства та послуг м. Коростеня протягом січня 2022 року - червня 2023 року не було.

(66) Разом з тим, норма статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визнає порушенням законодавства про захист економічної конкуренції вказані в ній дії (бездіяльність) не лише в разі призведення ними до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, а й у разі можливості (імовірності) настання негативних наслідків, тобто можливості такого призведення. Сама собою наявність відповідної можливості є достатньою підставою для кваліфікації дій (бездіяльності) відповідного органу за статтею 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (постанови Верховного Суду від 18.11.2021 у справі № 910/19109/19, від 17.08.2021 у справі № 904/4062/20 та від 07.08.2018 у справі № 922/3715/17).

5. Кваліфікація дій відповідача

(67) Встановлення Коростенською міською радою у Положенні та Картці неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів (декларація про режим роботи суб'єкта господарювання тощо) для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи (подання неповного пакету документів), створює бар'єри вступу на ринок нових суб'єктів господарювання, що, в свою чергу, може призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.

(68) При цьому, оскільки дія Положення поширюється на суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сферах торгівлі, ресторанного господарства та послуг, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності (пункт 1.3 Положення), суб'єкти господарювання, в тому числі некомунальної форми власності, не можуть відмовитися від проходження процедури погодження з Виконкомом та Центром надання адміністративних послуг Виконкому режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг м. Коростеня.

(69) Відповідно до статті 19 Конституції України правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством.

(70) Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

(71) Згідно із статтею 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом.

(72) Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

(73) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.

(74) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.

(75) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

(76) Виконання органами влади та органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.

(77) Недотримання органами влади та органами місцевого самоврядування зазначених принципів призводить до спотворення конкуренції та відповідно до нездійснення ними заходів щодо сприяння розвитку конкуренції, що є одним із заходів, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

(78) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

(79) Під обмеженням конкуренції розуміють поведінку органу місцевого самоврядування, яка обмежує можливість учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.

(80) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.

(81) Пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

(82) *Таким чином, дії Коростенської міської ради, які полягають у встановленні Положенням про порядок провадження торговельної діяльності та надання послуг на території «Інформація, доступ до якої обмежено», затвердженим рішенням Коростенської міської ради від 29.12.2011 № 488, та Технологічною карткою адміністративної послуги - встановлення за погодженням з власником зручного для населення режиму роботи об'єктів торгівлі, ресторанного господарства, сфери послуг, відпочинку та розваг, яка є додатком до рішенням Коростенської міської ради від 22.12.2022 № 1087 (із змінами), неправомірних вимог для суб'єктів господарювання,*

в тому числі некомунальної форми власності, щодо надання переліку документів для встановлення їх режиму роботи, а також підстав для відмови у встановленні такого режиму роботи, які не передбачені чинним законодавством України, містять ознаки порушення, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.

У зв'язку з наведеним, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36 і 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи за ознаками вчинення Коростенською міською радою (ідентифікаційний код юридичної особи **«Інформація, доступ до якої обмежено»**; **«Інформація, доступ до якої обмежено»**) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку реалізації товарів і надання послуг на території **«Інформація, доступ до якої обмежено»**.

2. Збір та аналіз доказів доручити Третьому відділу досліджень і розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова адміністративної колегії –
голова відділення

Олексій ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ